

Rotterdamse minhagim (door M. Godschalk en R.E. Vis)

Sommige minhagim zijn na de oorlog ingevoerd.

1. Op werkdagen na רבי ישמעאל אומר (Dasberg pagina 14-15) zeggen alle aanwezigen קדיש דרבנן.
2. Op sjabbat en Jom Tov na אמר רבי אלעזר (Dasberg pagina 167) wordt een זכור uitgesproken voor allen die in de 2de wereldoorlog zijn omgekomen, gevold door קדיש דרבנן door allen. Dit wordt niet gedaan op Simchat Tora.
3. Op dagen waarop תחנון wordt gezegd, wordt שומר ישראל gezegd (sjachariet en mincha).
4. זמירות wordt gezegd direct na de kadiesj tietkabal van moesaf (Dasberg pagina 165).
5. Op de sjabbat voor Sjavoet'ot en Tisj'a be'Av wordt een memorizkor gezegd, voorafgaand aan de tefilot voor Medinat Jisraeel, Tsalah en de Nederlandse overheid.
6. Op Jom Kipoer wordt, voorafgaand aan Kol Nidré, een miesjeberach gezegd voor de chattaniem van dat jaar.
7. In miesjeberach zegt men אושר וכל אשר לו ipv het apart benoemen van individuele familieleden zoals vader/moeder/vrouw/kinderen. Ik dacht dat ze dat na de WOII hebben ingevoerd om geen onderscheid te maken en geen problemen ivm samengestelde gezinnen, maar dat is wel zoals men het ook in Frankfurt am Main deed.
8. In Rotterdam, en ook in Den Haag, zegt men מזמור שיר ליום השבת op sjabbat bij mincha tijdens het aankleden van de Tora.
9. In de Omerperiode en de 3 weken wordt Jigdal op een bepaalde melodie gezongen. Ook in Amstelveen wordt die melodie gebruikt, waarschijnlijk is die gewoonte uit Rotterdam afkomstig.
10. In Rotterdam werd op sjabbatot beperkt pioetim gezegd. Niet de Jotser, wel Ofan sjabbat Rosj Chodesj, sjabbat Bereesjiet, sjabbat Nachamoe en sjabbat Sjoeva die in hun geheel worden gezongen, sjabbat Me'ora op (eerste) sjabbat Chanoeka, Ahawa op de sjabbat voor Sjavoet en voor Tisja Beav, en Zoelat in de Omer en de Drie Weken met de reguliere Al Harisjoniem gezongen (hoor geluidsfragment van Salomon Elzas); Kerovot van de Arba'a Sidrot, geen Siloek, Moesaf Sjekalim en Hachodesj. Elokechem in de Moesaf kedoesja, geheel hardop. [Hoor voor de uitvoering van veel, zoniet alle stukken [Max Seijffers](#) en [Salomon Elzas](#) fragmenten]
11. Al voor de oorlog is het zingen door de kohaniem in het doechenen afgeschaft in de Botersloot-sjoel en dit is na de oorlog zo voortgezet.
12. De gemeente zingt במרום na het doechenen.
13. Op Hosjanna Rabba worden alle 7 Sifre Tora uit de Aron Hakodesj gehaald en bij iedere Hakafa wordt een teruggebracht.
14. Er worden 70 en geen 100 tonen geblazen op Rosj Hasjana. De laatste 30 tonen, na beëindiging van de ochtenddienst, worden niet geblazen.
15. Kinderen werden door opperrabbijn L. Vorst één voor één gebensjd op de Bima na de ochtenddienst. Zijn opvolgers hebben dit gebruik, dat ook elders bekend is/was, niet voortgezet.

De minhag 1 is waarschijnlijk na de sjoa ingevoerd. Minag 2 is zeker na de oorlog ingevoerd. Minhag 3 is waarschijnlijk algemeen ingevoerd toen in de jaren '30 in Duitsland de vervolgingen begonnen. In tegenstelling tot andere kehilot is het in Rotterdam na de sjoa niet afgeschaft.